

Deze nota betreft het thema 'de opgaven van Rijnland'

Rijnland zorgt van oudsher voor droge voeten en schoon water. Door klimaatverandering stijgt de zeespiegel en extreme neerslag en droogte komen vaker voor. Rijnland neemt samen met inwoners en bedrijven doelmatige maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.

Film de opgaven van Rijnland

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.073195

De verenigde vergadering

besluit:

1. Het eigendom, beheer en onderhoud (met uitzondering van de bediening) van de Bosbaansluis en de Koenensluis over te dragen aan de gemeente Amsterdam;
2. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van in totaal € 797.000,- voor het uitvoeren van herstelwerkzaamheden om de sluizen in goede staat te kunnen overdragen;
3. De gemeente Amsterdam te compenseren voor het toekomstig onderhoud (regulier onderhoud sluizen en afkopen waterkerende functie) via een eenmalige financiële bijdrage van € 310.000,-;
4. Akkoord te gaan met de bijgevoegde conceptovereenkomst tussen gemeente Amsterdam en Rijnland ten behoeve van deze overdracht.

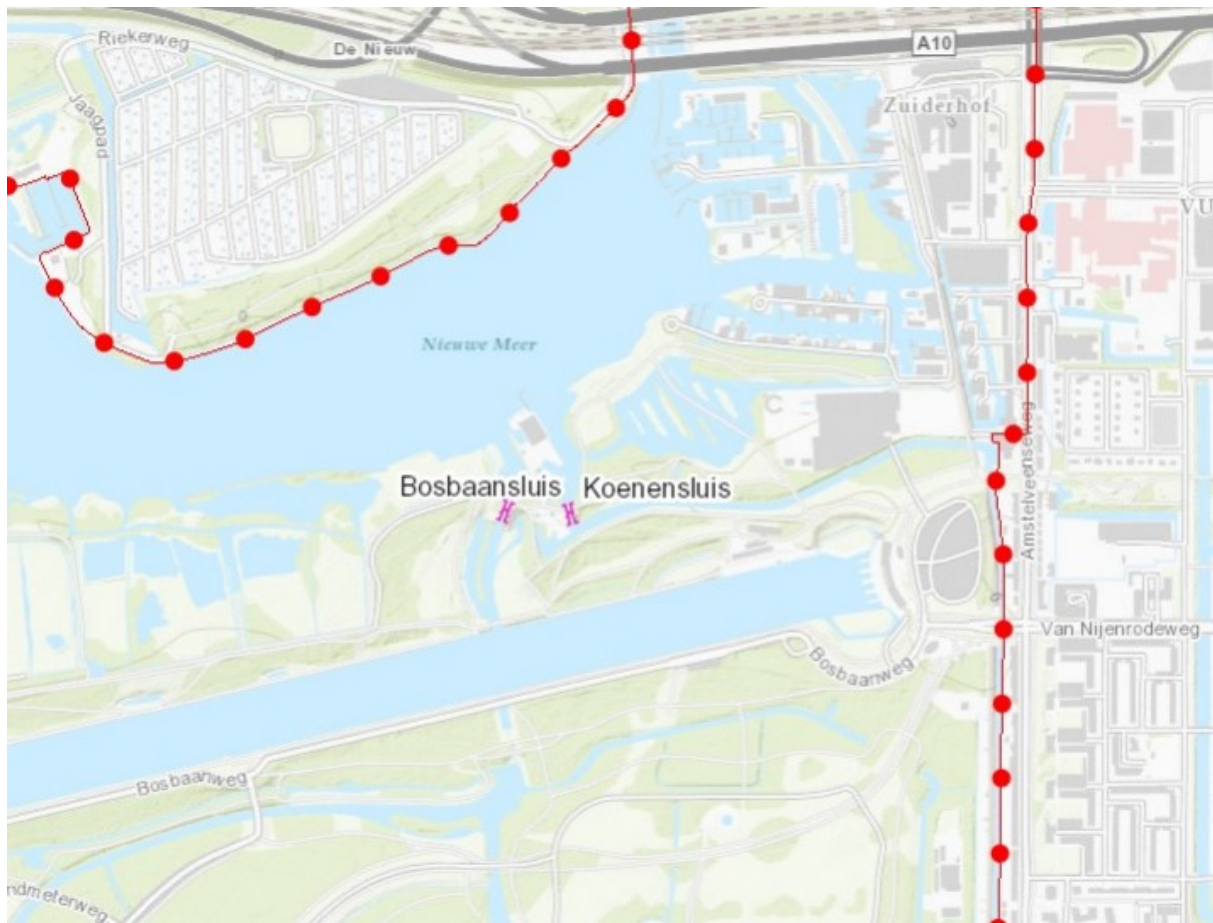
Context

Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de Koenensluis en de Bosbaansluis. De Koenensluis wordt gebruikt als (recreatieve) scheepvaartverbinding tussen de Nieuwe Meer, de Hoornsloot en de Amstelveense Poel. De Bosbaansluis wordt gebruikt als (recreatieve) scheepvaartverbinding naar de internationale wedstrijdroeibaan.

De gemeente Amsterdam wil beide scheepvaartverbindingen in stand houden, zodat de bedrijfsvoering van de roeibaan en de ontsluiting van de Poel voor recreatievaart en de scouting gewaarborgd blijft.

Rijnland heeft met de gemeente Amsterdam onderhandeld om het eigendom, beheer en onderhoud van beide sluizen over te dragen. Dit heeft geresulteerd in afspraken over de overdracht, opgenomen in bijgevoegde conceptovereenkomst. Het onderhandelen ging overigens niet zonder slag of stoot; de overeenkomst die nu voorligt is het resultaat van ca. drie jaar gesprekken voeren met Amsterdam en het doen van onderzoeken naar de onderhoudsstaat van de sluizen. Ook is dit voorstel wat betreft de gemeente het definitieve aanbod dat zij bereid zijn te doen om de sluizen over te nemen.

De overeenkomst heeft geen betrekking op de bediening van de beide sluizen. De bediening van de Koenensluis heeft Rijnland inmiddels al overgedragen aan de Vereniging Vrijwilligers Koenensluis (zie bijlage: ondertekende overeenkomst Corsa nummer 19.056547). De bediening van de Bosbaansluis is en blijft in handen van de gemeente.

Figuur: ligging Bosbaansluis en Koenensluis

Argumenten

1.1 Het in stand houden van vaarwegverbindingen is geen kerntaak van Rijnland

Op grond van de Waterschapswet en het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Rijnland heeft Rijnland geen taak in het beheren en onderhouden van sluisen met een voornamelijk recreatieve vaarwegfunctie. Tenzij de provincie Rijnland heeft aangewezen als vaarwegbeheerder van een sluis zoals de Grote Sluis in Spaarndam, maar dat heeft de provincie voor de Koenensluis en de Bosbaansluis niet gedaan.

1.2 De gemeente Amsterdam heeft een aanzienlijk belang bij het in stand houden van de sluisen

De beide sluisen zorgen voor ontsluiting van het Amsterdamse Bos vanuit de Nieuwe Meer voor recreatiescheepvaart.

2.1 Rijnland draagt de objecten over in een goede staat

In de commissie Voldoende Water van januari 2015 zijn de criteria voor het afstoten van objecten vastgesteld (14.34114). Daarin is gesteld dat Rijnland objecten zoals bruggen voorafgaand aan de overdracht in goede staat van onderhoud brengt.

2.2 De kosten zijn opgenomen in de Begroting 2021 en het MJP 2021-2024

Op 24 juni 2020 heeft de vv reeds een voorbereidingskrediet verleend van € 300.000. Inclusief het nu aangevraagde uitvoeringskrediet bedragen de totale investeringskosten € 1.097.000, welke volledig zijn opgenomen in de begroting 2021 en het MJP 2021-2024.

De totale kosten hebben betrekking op de volgende werkzaamheden:

a. Bosbaansluis:

- Renovatie van het aanlegwerk en bovendeuken
- Vervangen van de twee benedendeuren;
- Renoveren sluit- en bewegingsmechanismes deuren/niveauschuiven;
- Herstellen natuursteen, beton en metselwerkconstructies;
- Herstellen metalen schutsluisbeslag;
- Herstellen/vernieuwen houten schutsluisonderdelen;
- Het conserveren van het houtwerk (verven).

b. Koenensluis:

- Herstellen natuursteen, beton en metselwerkconstructies;
- Herstellen metalen schutsluisbeslag/-onderdelen;
- Het conserveren van het houtwerk (verven);
- Het vervangen van alle vier de sluisdeuren.

Na oplevering en overdracht van de sluizen wordt de investering in 1 jaar afgeschreven, aangezien het niet meer een eigendom van Rijnland is. Dit wordt bekostigd vanuit de watersysteemheffing. In de exploitatiebegroting is vanaf 2021 rekening gehouden met het wegvallen van de onderhouds- en beheerkosten van beide sluizen.

3.1 Gemeente Amsterdam heeft momenteel geen budget voor het plegen van onderhoud

De gemeente heeft nog geen rekening gehouden in de onderhoudsbegroting met het toekomstig onderhoud aan de sluizen. Bovendien heeft de gemeente een enorme achterstand in onderhoud van kades etc. die de gemeente nu al in onderhoud heeft. De gemeente houdt daarom vast aan de eis een afkoopsom voor toekomstig (regulier) onderhoud te ontvangen, van € 160.000,-. Het betreft voor 10 jaar toekomstig onderhoud (of de helft van 20 jaar toekomstig onderhoud). Het ontvangen van de vergoedingssom voor toekomstig onderhoud is voor Amsterdam een essentiële voorwaarde om de sluizen over te kunnen nemen.

3.2 De vergoedingssom voor toekomstig onderhoud verdienen we terug door besparing op onderhoudskosten

Wanneer we de sluizen overdragen, hoeven we geen jaarlijkse onderhoudskosten meer te betalen. Daarmee verdienen we op termijn de eenmalige bijdrage terug, naar verwachting binnen een termijn van ca. 10 jaar. Verder kan deze bijdrage worden opgevangen binnen het programma POAA (Project Overnemen Afstoten Assets) en wordt het in 5 jaar afgeschreven conform de Nota vaste activa beleid. Deze lasten worden bekostigd uit de watersysteemheffing. Binnen POAA worden Rijnlandse objecten – zoals sluizen – overgedragen of juist overgenomen, in lijn met wat volgens de Waterwet wel of niet onder de verantwoordelijkheid van Rijnland valt. Het merendeel van deze objecten is al overgedragen of overgenomen, het restant verwachten we de komende jaren af te handelen.

3.3 De sluizen hebben ook een waterkerende functie die behoort tot de kerntaken van Rijnland

De sluisdeuren zijn onderdeel van een regionale kering (IPO-norm klasse 3). Rijnland koopt haar bijdrage aan toekomstig groot onderhoud in verband met de waterkerende functie van de sluizen af, door eenmalig een bedrag aan de gemeente te betalen van € 150.000. Met dit bedrag vergoedt Rijnland 10% van deze onderhoudskosten voor de komende 100 jaar, waarbij is aangenomen dat ongeveer om de 30 jaar groot onderhoud noodzakelijk is. Onder groot onderhoud wordt verstaan de instandhouding van de waterkerende functie van het object.

Dit is in lijn met de afspraken die Rijnland met de provincie heeft gemaakt in de overeenkomst Uitvoering vaarwegbeheer in Zuid-Holland in beheergebied van Hoogheemraadschap van Rijnland (nr. 16.024289). Hierin is namelijk afgesproken dat in geval de provincie Rijnland aanwijst als vaarwegbeheerder (inclusief werken als bijvoorbeeld sluizen) daarvoor financieel

gecompenseerd moet worden, maar voor wat betreft het onderhoud van een sluis met waterkerende functie slechts voor 90%. Dit is zo afgesproken omdat verondersteld wordt dat het waterschap het aandeel dat betrekking heeft op de waterkerende functie (ingeschat op 10%) nog steeds zelf financiert. De reden hiervoor is dat de waterkerende functie tot de kerntaken van Rijnland behoort.

Risico's

3.1 Rijnland wijkt af van eigen richtlijn geen onderhoudsbijdrage te betalen en schept hiermee precedent

Met het afkopen van het toekomstig onderhoud voor de komende 10 jaar wijkt Rijnland af van de eigen richtlijn geen onderhoudsbijdrage te betalen. Het risico op precedentwerking wordt laag ingeschat, ook omdat het aantal nog over te dragen soortgelijke objecten beperkt is.